Ədalət.- 2021.- 14 yanvar. S. 6.

Siyəzən şəhidləri

O taylı-bu taylı Azərbaycanımızın qüdrətli söz ustadı Şəhriyarın misralarıdır:

Can qurban etmənin vaxtı çatıbsa,
Səndən hansı namərd əsirgəyər can?
Qoyuram başımı ayaqlarına,
Ey ana torpağım, ey Azərbaycan!

Və o, gün gəldi... bəri Otuz ildən bəri erməni qəsbkarlarının işğalı altında olan Azərbaycanımızın cənnətməkan güşələrindən olan Qarabağı azad etmək, ölkəmizin ərazisini bütövləşdirmək uğrunda can vermək zamanı gəldi, Ali Baş Komandanın yeni işğala tamah salan qəsbkarı yerində oturtmaq üçün əks-hücum əmri ilə qoşunlarımız silaha sarıldı və müqəddəs Vətən müharibəmiz - II Qarabağ savaşı başlandı. Hamı dəmir bir yumruğa çevrildi. Azərbaycanmızın qeyrətli övladları düşməndən qisas almaq, torpaqlarımızı işğaldan azad etmək eşqi ilə özlərinə yer tapmırdılar o günlər.

Siyəzənin qeyrətli oğulları da Vətən müharibəsində döyüş cəbhələrində idilər. Qələbəmizlə başa çatan o müqqədəs müharibəmizdə 19 nəfər siyəzənli gənc şəhidliyə qovuşdu.

Siyəzən RİH-in başçısı, qələm dostumuz Novruz Nəcəfoğlunun təşəbbüsü ilə 2018-ci ildən rayonda nəşr edilən, ən qədim tarixi abidələrimizdən biri olan "Beşbarmaq" rüblük toplusunun növbəti sayını elə Novruz müəllimin öz təşəbbüsü ilə bütövlükdə Siyəzənin şəhid oğlanlarına həsr etdik.

Topludan səhifələri doğma "525-ci" qəzetin oxucularа təqdim edirəm.

"AD ÜSTÜNDƏ..."

Azərbaycan xalqının qan yaddaşında yaşayan şanlı, bəlkə də ilk qəhrəmanlarımızdan biri kimi əsrlərlə yaşayacaq əzəli qəhrəmanlardan biri - Babəkin anasından soruşublar ki, oğlun hansı atın üstündə düşmənlə vuruşub?

İgid oğulun anası belə cavab verib ki, oğlum at üstündə yox, ad üstündə vuruşub...

Vətən əsgəri adının şərəfini qorumağı, bu ad uğrunda lazım gələrsə candan belə keçməyə hazır oğullarımız XXI əsrin artıq tarixə yazılan ən ağır savaşında - doğma Qarabağ uğrunda savaşdığımız Vətən müharibəmizdə at üstündə yox, tanklarla, zirehli maşınlarla yağı düşmən üstünə yürüyüb ad üstündə - ya qazi, ya da şəhid olmaq uğrunda nər igidlər kimi düşmən üstünə yürüdülər. Tarixi zəfərimizlə başa çatan haqq savaşımızda qazilərimizlə yanaşı şəhid olan qeyrətli oğullarımızdan biri də Seyfəl Musa oğlu Rəfiyev oldu.

Seyfəli 21 dekabr 1997-ci ildə Siyəzən şəhərində anadan olmuşdu. 23 yaşlı cavan bir oğlanın qısa tərcümeyi-halı: orta məktəb illəri, sonra da həqiqi hərbi xidmət. Və həqiqi hərbi xidmətdən sonra orduda qalıb müddətdən artıq hərbi qulluq...

Doğma torpaqlarımızın erməni işğalından azad olunması uğrunda başladığımız müqəddəs Vətən müharibəsindən iki gün sonra - 29 sentyabr 2020-ci ildə Füzuli uğrunda döyüşlərdə Seyfəl də şəhid oldu, ad qazandı.

BAYRAĞIMIZA BÜRÜNMÜŞDÜ....

Türkiyənin "İstiqlal marşı"nın - Məhmət Akif Ərsoyun misralarıdır:

Basdığın yerləri "torpaq" deyərək keçmə, tanı! Düşün altındakı minlərcə kəfənsiz yatanı... Və Sadiq Məmmədov erməni işğalı altında olan torpaqlarımızı mənfur düşməndən azad etmək, Birinci Qarabağ savaşımızda şəhid olub hələ də qanları yerdə qalan şəhidlərimizin qisasını almaq uğrunda "kəfənsiz" də öz haqq dünyasına qovuşmağa hazır idi.

Ancaq Sadiq Məmmədov savaş meydanında al qanına boyandı, Vətənin üç rəngli Bayrağına kəfən kimi bürünüb doğulub boya-başa çatdığı, Vətənin bir parçası olan Qarabağdan xeyli uzaqlarda Siyəzən şəhər qəbristanlığında təntənə ilə torpağa tapşırıldı.

Sadiq Mübariz oğlu Məmmədov 1991-ci ilin avqust ayının 15-də Siyəzən şəhərində anadan olmuşdu, şəhər 2 saylı tam orta məktəbin məzunu idi. 2009-cu ildə, oktyabr ayında həqiqi xidmətə yollanmış, ordudan qayıtdıqdan sonra "SOCAR"da operator işləmişdi. 2020-ci ildə müddətdən artıq hərbi xidmətə yollanmışdı. Ailəli idi.

Böyük qızı Əsnad məktəbəhazırlıq qrupuna gedir. Üçyaşlı qızına isə anasının adını vermişdi: Bahar! Sadiq üçün Vətən də anası kimi şirin, doğma, müqəddəs idi. Elə ona görə də onun uğrunda döyüşlərə qatıldı və 04 oktyabr 2020-ci ildə şəhid oldu.

YAŞAYACAQ AD

Dünyaya göz açanda ata-anasının qoyduğu ad idi: Ülvi! Onda 2000-ci ilin güllü-çiçəkli bir yaz günü idi; mayın 10-u! Bir gün qabaq 9 Mayı - alman faşizmi üzərində Qələbənin 55 illiyini Yenikənd kəndində də tən-tənə ilə qeyd etmişdilər. Axı, bəşəriyyəti faşizm taunundan azad edənlər arasında o vaxtlar elə bu kənddən olanlar da vardı.

Oğul övladlarına gənc ata-ana Ülvi adı verdi. Bəlkə də o vaxt ağıllarına gəlməzdi ki, vaxt gələcək, ciyərparaları Ülvi də müqəddəs bir vəzifə uğrunda - Vətən qarşısında borcunu yerinə yetirib dünyanı yeni bir faşizm taunundan - erməni faşizmindən azad edib şəhid adı ilə öz adını daha da ülviləşdirəcək.

20 yaşlı bir şəhid balamızın qısa ömrü kimi yarımçıq tərcümeyi-halını oxuyuram: "10 may 2020-ci ildə Siyəzən rayonu, Yenikənd kəndində anadan olub. 2007-ci ildə Yenikənd kənd tam orta məktəbin 1-ci sinfinə gedib. 2019-cu ildə məktəbi bitirərək oktyabr ayında həqiqi hərbi xidmətə yollanıb.

2020-ci ildə həqiqi hərbi xidməti bitirib. Vətən müharibəsi başlayanda cəbhəyə yollanıb. 06 oktyabr 2020-ci ildə şəhid olub."

Öz şəhid qanı ilə adını ülviləşdirən Ülvi Üzeyir oğlu Mirzəyevin ömür qolu qısa olsa da, xalqımızın qan yaddaşında əsrlərlə yaşayacaq! Necə ki, babəklərimizin, cavanşirlərimizin, koroğlularımızın... adlarını əsrlər keçsə də yaşadırıq!!!

ÖZÜNÜ QURBAN VERDİ

Otuz iləcən erməni işğalı altında olar torpaqlarımızın azad olunması üçün bəzilərinin vaxt-bivaxt efirə çıxıb hətta nəzir verəcəklərini, qurban kəsəcəklərini eşidirdi Rəşid! Türk analar oğullarını əsgərliyə yola salanda alınlarına xına yaxırlar. Lazım gəlsə Vətənə qurbanlıq qoç kimi... - Rəşid bunu da eşidib bilirdi.

Rəşid Pərviz oğlu Həmidov həm də burasını da yaxşı bilirdi ki, Vətənin ərazi bütövlüyünün bərpası, işğaldan azad olunması üçün savaş meydanında igid, qeyrətli oğullar da qurban getməlidir...

Nə vaxtsa əlinə keçən bir kitabda oxumuşdu: "İgidləri qurban verin, daşı yox. Analar oğullar doğacaq, onlar böyüyüb igid olacaqlar. Ancaq torpaq doğmur, böyümür". Və zaman-zaman qiymə-qiymə doğranan, parçalanan ərazilərimizin bir qisminə qəsbkar mənfur qonşularımız göz dikmişdi, yağlı bir tikə kimi...

Rəşid avqust ayının 19-da 1999-cu ildə Siyəzən şəhərində anadan olub. 2007-ci ildə Siyəzən şəhər 2 saylı tam orta məktəbin 1-ci sinfinə gedib. İki il həmin məktəbdə oxuduqdan sonra yaşayış yerinin dəyişdiyindən təhsilini Bakı sanatoriya tipli 10 saylı internat məktəbində davam etdirib. 9-cu sinifdən sonra o, Dəmir Yolu Texnikumunun tələbəsi olub. Texnikumu bitirdikdən sonra 2019-cu ildə həqiqi hərbi xidmətə yollanıb. 07 oktyabr 2020-ci ildə torpaqlarımızın erməni işğalından azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə şəhid olub. Siyəzən şəhər ümumi qəbristanlığında dəfn olunub.

Rəşid özünü ana torpağa qurban etdi...

BƏY OLMADI, ŞƏHİD OLDU

Güllü-çiçəkli bir yamacın yalında kəkilli bir oğlan ovurdlarını şişirdib qara zurnada şövqlə "Cən-gi" çalırdı. Öz çalğısına başı necə qarışmışdısa, bayaqdan bəri səssiz-səmirsiz dayanıb durub onun "Cəngi"sinə heyran-heyran qulaq asan qocanı qəfildən gördü. Havası yarımçıq qaldı.

Qoca elə bil yeniyetməni sınağa çəkirmiş kimi: - Nə yaman zilə qaldırmısan zurnanı, ay oğul, - dedi, - bəlkə başqa bir hava çalasan. Yaşıdların "Vağzalı" arzusunda olur.

Yeniyetmə utancaq-utancaq gülümsədi: - "Vağzalı" havası "Cəngi"dən sonra çalınar, baba, qoy "Cəngi"ni başa çatdırım!

"Cəngi" səsi dağı-dərəni başına götürmüşdü.

Röyal da "Cəngi"nin yağı tapdağı altından azad olunacaq Qarabağımızda, Şuşada, Cıdır düzündə çalınacaq günün intizarında idi. "Vağzalı"nı sonra çaldıracaqdı!

Ancaq...

Röyala "Vağzalı" havasının sədaları altında ağ duvağa bürünmüş sevgilisinin qoluna girmək qismət olmadı. Röyal bəy ola bilmədi.

Demə, qismətinə daha şərəfli bir ad yazılıbmış. Bəy ola bilmədi: şəhid oldu.

Qurbanov Röyal Ziyad oğlu 2001-ci ilin avqust ayının 21-də Beşdam kəndində anadan olmuşdu.

Birinci sinfə doğma kəndindəki ümumi orta məktəbdə gedib. 2018-ci ildə Siyəzən şəhər 3 saylı tam orta məktəbi bitirib. Bir il sonra həqiqi hərbi xidmətə çağırılıb. Vətən müharibəsində xüsusi təyinatlı bölümün döyüşçüsü kimi iştirak edib.

"QOY OTURSUN İSTƏYƏNLƏR DÖRD DİVARIN İÇİNDƏ..."

Erməni qəsbkarlarının torpaqlarımızın yeni işğalı, qəsbkarlıq niyyətli ilə növbəti hücumu başla-yanda Ali Baş Komandanın əks-hücuma keçmək döyüş əmri ilə başlanan İkinci Qarabağ - Vətən müharibəsində Mətləb Əkbərov da evdə, "dörd divar"ın arxasında rahat otura bilməzdi.

Mətləb Zülfüqar oğlu Əkbərov 2001-ci ilin yanvar ayının 21-də Yenikənd kəndində dünyaya gəlmişdi. Xalqımız bir gün əvvəl ümumxalq hüzn gününü - qanlı 20 Yanvarda, 1990-cı ildə respublikamızın müstəqilliyi uğrunda qurban getmiş öz şəhid övladlarının əbədi xatirələrini bir daha yad etmişdilər.

Ata-ana öz oğul övladlarına Mətləb adı qoydular: Mətləb! Mətləbləri nə idi? Əlbəttə, oğullarının Vətənə layiq bir övlad kimi böyüməsi, övlad kimi onunla sevinib fərəhlənmələri, qürurlanmaları!

Ləyaqətli oğul ata-ana istəyini gözlərində qoymadı.

Yenikənd kəndində orta məktəbə gedən, 2018-ci ildə məktəbi bitirən Mətləb 2019-cu ilin yanvar ayında həqiqi hərbi xidmətə yollandı. Həqiqi hərbi xidməti yerinə yetirdikdən sonra da Vətənə xidmət üçün orduda qaldı. Və... 2020-ci ilin oktyabr ayının 9-da erməni qəsbkarları ilə Vətən müharibəsində döyüşlərdə şəhid oldu.

Qədimdən bəri dostluğa sadiq türklər ürək qızdırdıqları ilə daha doğma olmaq üçün barmaqlarını çərtib qan çıxardar, o qanı bir-birlərinin qanına qatar, beləliklə də qan qardaşı olardılar...

Vətən müharibəmizdə yaralı döyüşçü öz həyatının xilası haqqında fikirləşmədən köməyə gələn həkimdən ondan qabaq yaralı dostuna yardım etməsini xahiş edib...

O yaralı döyüşçülər görəsən sağalıbmı? Yəqin ki, şəhidlik məqamında hər ikisi biliblərmiş: barmaqlarının qanını bir-birinə qarışdırıb qan qardaşı olmağa ehtiyac yoxdur. Uğrunda qan verdikləri torpaqda qanları bir-birinə qarışaraq onları elə qardaş edib!!!

ŞƏHİD ÖVLADI

... Bir gün Peyğəmbər (s.ə.s.) yol keçərkən gördü ki, bir küçədə uşaqlar yığışıb oynayır. Ancaq bir oğlan isə qıraqda dayanıb qəmli-qəmli oynayanlara baxır. Həzrəti Mühəmməd (s.ə.s.) uşaqdan xəbər aldı ki, bəs sən niyə yoldaşlarınla oynamırsan? Peyğəmbəri tanımayan oğlan cavab verir ki, onların ataları var, oynayırlar. O isə atasını savaşda itirib. Onda kövrəlmiş Rəsulullah ondan şəfqətlə soruşur ki, sən nəvələrim Həsənlə Hüseynə qardaş olarsanmı? Oğlan "çox istərəm" deyincə Peyğəmbər bir də soruşur ki, istərsənmi sən də mənim nəvəm olasan? Abdullah adlı oğlan "əlbəttə" deyən kimi Allahın Rəsulu çox sevinib buyurdu ki, indən belə sən də mənim nəvəmsən, indi isə tut əlimdən, gedək bizə.

Ertəsi gün Abdullah təzə, qəşəng paltar geyib sevinə-sevinə atılıb düşür, deyirdi ki, mən peyğəmbərimizin nəvəsiyəm!

Onda uşaqlar Abdullaha qibtə etdilər. Dedilər ki, kaş bizim də atalarımız döyüşlərdə şəhid olaydılar. Sənin çatdığın şərəf bizə də nəsib olaydı.

Qafarzadə Pərviz və bacısı Gülay innən belə Azərbaycan xalqının, dövlətimizin, onun rəhbərliyinin qayğısı ilə böyüyəcəklər.

Axı, onların ataları Elnur Mirzəxan oğlu Qafarov da şəhiddir, müharibədə - torpaqlarımızın yağı düşmən, erməni işğalından azadlığı uğrunda apardığımız Vətən müharibəsində həlak olub.

Elnur 1981-ci ilin soyuq dekabrın 21-də dünyaya gəlmişdi, ilk övlad payı kimi atasına-anasına sevinc gətirmişdi.

Əvvəlcə orta məktəb illəri, sonra sürücülük kursu, daha sonra il yarımlıq həqiqi hərbi xidmət, daha sonra 2013-cü ildən müddətdən artıq hərbi qulluq. Və, nəhayət oktyabrın 16-da ölümün şəhidlik zirvəsi!!! Qarabağ uğrunda müqəddəs savaşımızda şəhidlik!!!

Aydın TAĞIYEV,
AYB Şabran bölməsinin rəhbəri,
"Beşbarmaq" toplusunun
baş redaktoru